

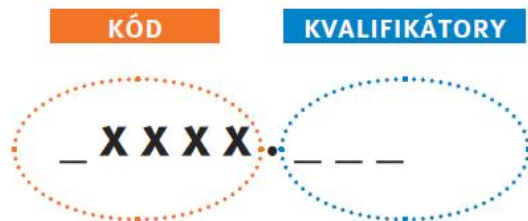
Způsob klasifikace

Jakýkoliv stav související se zdravím je možné definovat **uvedením** příslušného **kódu** ze čtyř následujících komponent člověka:

1. **Tělesné funkce (Body Functions)** – **b**
2. **Tělesné struktury (Body Structures)** – **s**
3. **Aktivita a participace (Activities and Participation)** – **d**
4. **Faktory prostředí (Environmental Factor)** – **e**

Kódy v jednotlivých komponentách mohou být **jednostupňové** (např. b7, s4, d5...), **dvoustupňové** (např. b710, s430, d540...) i **třístupňové** (např. b7102, s4301, d5403...) s ohledem na to, jak je možné být v daném případě konkrétní (viz dále).

Použití kteréhokoliv kódu klasifikace **musí být** dále **doprovázeno přidáním** jednoho až tří tzv. **kvalifikátorů**. Kvalifikátory určují **stupeň** zdraví, resp. **závažnost** problému (viz dále). Jsou uváděny jako jedno nebo více čísel **za tečkou** (nebo dělítkem) každého kódu.

V následujícím přehledu jsou uvedeny základní kódy jednotlivých komponent a způsob přiřazování jednotlivých kvalifikátorů.

1. Tělesné funkce –

b

Jsou to fyziologické funkce tělesných systémů, včetně psychologických funkcí. Dělí se na osm základních kapitol (**b1-b8**).

b1: Mentální funkce

b2: Senzorické funkce a bolest

b3: Funkce hlasu a řeči

b4: Funkce kardiovaskulární, hematologické, imunologické a respirační

b5: Funkce zaživací, metabolické a endokrinní

b6: Funkce urogenitální a reprodukční

b7: Funkce neuromuskulární a pohybové

b8: Funkce pokožky a jejích struktur

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných funkcí. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole b7:

b710: Funkce kloubní hybnosti, **b720:** Funkce hybnosti kostí, **b730:** Funkce svalové síly, **b750:** Funkce motorického reflexu, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

b7102: Funkce celkové hybnosti kloubů, **b7201:** Funkce hybnosti pánve, **b7305:** Funkce svalové síly trupu, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

1. Kvalifikátory kapitol tělesných funkcí –

b

bxxxx.

Kvalifikátor rozsahu poruchy

bxxxx.0	žádná, zanedbatelná	0–4%
bxxxx.1	lehká, nepatrná	5–24%
bxxxx.2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
bxxxx.3	těžká, vysoká, extrémní	50–95%
bxxxx.4	úplná, totální	96–100%
bxxxx.8	nespecifická	
bxxxx.9	nelze aplikovat	

Příklad:

b7201**1** – funkce hybnosti pánve, **lehká** porucha

2. Tělesné struktury –

S

Jsou to anatomické části těla – orgány, končetiny a jejich součástí. Dělí se na osm základních kapitol (s1-s8).

- s1:** Struktury nerovného systému
- s2:** Oko, ucho a související struktury
- s3:** Struktury vztahující se k hlasu a řeči
- s4:** Struktury kardiovaskulárního, imunologického a respiračního systému
- s5:** Struktury zažívacího, metabolického a endokrinního systému
- s6:** Struktury urogenitálního a reprodukčního systému
- s7:** Struktury související s pohybem
- s8:** Kůže a související struktury

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných struktur. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole s4:

s410: Struktury kardiovaskulárního systému, **s420:** Struktury imunitního systému, **s430:** Struktury respiračního systému, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

s4300: Struktura průdušnice, **s4301:** Struktura plic, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

2. Kvalifikátory kapitol tělesných struktur –

S

SXXXX. _ _ _

první kvalifikátor (rozsah poruchy):

SXXXX.0	žádná, zanedbatelná	0–4%
SXXXX.1	lehká, nepatrná	5–24%
SXXXX.2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
SXXXX.3	těžká, vysoká, extrémní	50–95%
SXXXX.4	úplná, totální	96–100%
SXXXX.8	nespecifická	
SXXXX.9	nelze aplikovat	

druhý kvalifikátor (původ poruchy):

SXXXX._0	žádná změna
SXXXX._1	úplná ztráta
SXXXX._2	částečná ztráta
SXXXX._3	přidatná část
SXXXX._4	nepřiměřený rozměr
SXXXX._5	porucha kontinuity
SXXXX._6	vybočená pozice
SXXXX._7	kvalitativní změny
SXXXX._8	nespecifická
SXXXX._9	nelze aplikovat

třetí kvalifikátor (lokalizace poruchy):

SXXXX._0	více než jedno místo
SXXXX._1	vpravo
SXXXX._2	vlevo
SXXXX._3	obě strany
SXXXX._4	frontálně
SXXXX._5	dorzálně
SXXXX._6	proximálně
SXXXX._7	distálně
SXXXX._8	nespecifická
SXXXX._9	nelze aplikovat

Příklad:

s4300.472 – průdušnice, **lehká** porucha **kvalitativního původu** **vlevo**

3. Aktivity a participace –

d

Aktivita je provádění úkonu nebo činu člověkem, participace je zapojení dané aktivity do životní, resp. společenské situace. Dělí se na devět základních **kapitol (d1-d9)**.

- d1:** Učení a používání znalostí
- d2:** Obecné úkoly a požadavky
- d3:** Komunikace
- d4:** Mobilita
- d5:** Soběstačnost
- d6:** Život v domácnosti
- d7:** Mezilidská jednání a vztahy
- d8:** Hlavní oblasti života
- d9:** Komunita, sociální a občanský život

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných aktivit a participací. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvou-
stupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole d5:

d510: Samostatné umytí, **d530:** Použití toalety, **d540:** Oblékání, ... a další (dvou-
stupňová klasifikace).

d5401: Svlékání oblečení, **d5403:** Zouvání bot, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvou- a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

3. Kvalifikátory kapitol aktivit a participací –

d

dxxxx._ _

první kvalifikátor (obtíže ve **výkonu**, závislé na prostředí):

dxxxx.0	žádné, zanedbatelná	0–4%
dxxxx.1	lehké, nepatrná	5–24%
dxxxx.2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
dxxxx.3	těžké, vysoká, extrémní	50–95%
dxxxx.4	úplné, totální	96–100%
dxxxx.8	nespecifická	
dxxxx.9	nelze aplikovat	

druhý kvalifikátor (obtíže v **kapacitě**, nezávislé na prostředí):

dxxxx._0	žádné, zanedbatelná	0–4%
dxxxx._1	lehké, nepatrná	5–24%
dxxxx._2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
dxxxx._3	těžké, vysoká, extrémní	50–95%
dxxxx._4	úplné, totální	96–100%
dxxxx._8	nespecifická	
dxxxx._9	nelze aplikovat	

Příklad:

d4501.12 – chůze na dlouhé vzdálenosti, **lehké** obtíže ve výkonu (používá hůl), **střední** obtíže v kapacitě (když nebude k dispozici hůl, budou větší problémy)

d4751.13 – řízení automobilu, **lehké** obtíže ve výkonu (má automatickou převodovku), **těžké** obtíže v kapacitě (kdyby řídil jiné auto, které nemá automatickou převodovku, budou větší problémy)

4. Faktory prostředí –

e

Jsou to fyzické a sociální faktory a postoje lidí a lokalita kde lidé žijí. Mohou být bariérové (vytvářející překážky) nebo facilitující (usnadňující). Dělí se na pět základních kapitol (e1-e5).

- e1:** Produkty a technologie
- e2:** Přírodní prostředí a změny prostředí způsobené člověkem
- e3:** Podpora a vztahy
- e4:** Postoje
- e5:** Služby, systémy a politika

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných faktorů prostředí. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole e1:

e110: Produkty k osobnímu používání, **e125:** Produkty pro komunikaci, **e140:** Hmotný majetek, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

e1100: Potrava, **e1101:** Léky, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

4. Kvalifikátory kapitol faktorů prostředí –

e

exxxx._ exxxx+_

kvalifikátor. (bariéra):

exxxx.0	žádná, zanedbatelná	0–4%
exxxx.1	lehká, nepatrná	5–24%
exxxx.2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
exxxx.3	těžká, vysoká, extrémní	50–95%
exxxx.4	úplná, totální	96–100%
exxxx.8	nespecifická	
exxxx.9	nelze aplikovat	

kvalifikátor + (facilitace):

exxxx+0	žádná, zanedbatelná	0–4%
exxxx+1	lehká, nepatrná	5–24%
exxxx+2	střední, mírná, snesitelná	25–49%
exxxx+3	těžká, vysoká, extrémní	50–95%
exxxx+4	úplná, totální	96–100%
exxxx+8	nespecifická	
exxxx+9	nelze aplikovat	

Příklad:

e1152-3 – **těžká bariéra** týkající se konstrukce budov (bydlí ve druhém patře bez výtahu)

e1101+4 – **plná facilitace** prostřednictvím léků (např. u kardiaka, kdyby neužíval léky tak může dojít k zástavě srdce)

Příklad praktického užití ICF

Muž, 52 let.

Klasifikace dle ICD:

I42.0 (dilatační kardiomyopatie)

Klasifikace dle ICF:

- s4100.288** (srdce, středně těžká nespecifická porucha)
- b4552.2** (unavitelnost při cvičení, středně těžká porucha)
- b2801.2** (vnímání bolesti na hrudníku, středně těžká porucha)
- d450.23** (chůze, středně těžká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- d4751.13** (řízení automobilu, lehká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- d510.23** (samostatné mytí, středně těžká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- e1101+4** (léky, úplná facilitace)
- e1152.3** (technologie a konstrukce budov, těžká bariéra)
- e310+4** (nejbližší rodina, úplná facilitace)

Podrobnější informace o ICF:

Publikace „Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví“
280 stran. Grada, 2009. ISBN: 978-80-247-1587-2.

Přeložili: Prof. MUDr. Jan Pfeiffer, DrSc., Doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

Webové stránky WHO (v angličtině)

<http://www.who.int/classifications/icf/en/>

Kompletní přehled všech kódů

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>